

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/157/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622201357
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6622201357.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu – sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Bebčáka vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, XXX XX E., zastúpenej splnomocneným zástupcom Kováč | Krpčiarová & partners - advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom M. Bela 2, 984 03 Lučenec, IČO: 47 253 975 a otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G. XXX, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca detí proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 15P/43/2022-881 zo dňa 13. septembra 2023, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výrokoch I. a II.

m e n í tak, že otec detí je povinný prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX za čas od 08.04.2022 do 15.08.2023 sumou 200,- eur mesačne a za čas od 16.08.2023 naďalej sumou 190,- eur mesačne a maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX za čas od 08.04.2022 do 15.08.2023 sumou 120,- eur mesačne a za čas od 16.08.2023 naďalej sumou 110,- eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky detí.

Zameškané výživné za obdobie od 08.04.2022 do 30.09.2023 na maloletého A. B. v sume 1.785,- eur, je otec detí povinný zaplatiť v splátkach po 60,- eur mesačne, spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok.

Zameškané výživné za obdobie od 08.04.2022 do 30.09.2023 na maloletého A. B. v sume 165,- eur, je otec detí povinný zaplatiť v splátkach po 10,- eur mesačne, spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/35/2017-148 zo dňa 10.11.2017 v časti o úprave výživného.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec ako súd prvej inštancie, ďalej aj ako „okresný súd“ rozsudkom č. k. 15P/43/2022-881 zo dňa 13.09.2023 rozhodol takto: I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/35/2017-148 zo dňa 10.11.2017, právoplatný a vykonateľný dňa 20.12.2017 v časti o úprave vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti A. B. a A. B. tak, že otcovi F. B., nar. XX.XX.XXXX sa zvyšuje vyživovacia povinnosť na maloleté dieťa A. B., narodeného XX.XX.XXXX zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne a na maloletého A. B., narodeného XX.XX.XXXX zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne, počnúc mesiacom jún 2022; takto určené výživné je splatné k rukám matky C. B., nar. XX.XX.XXXX vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred. II. Zameškané výživné za mesiace júl 2022 až september 2023 na maloletého A. B. vo výške 1.500,- eur súd povoľuje otcovi F. B. splatiť v splátkach po 60,- eur mesačne a na maloletého A. B. vo výške 150,- eur v splátkach

po 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným na každé dieťa zvlášť až do jeho úplného vyrovnaní pod následkom straty výhody mesačných splátok počnúc splatnosťou výživného za mesiac október 2023. III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvostupňového odvolacieho konania.

1.1 Rozhodnutie odôvodnil tým, že matka podaným návrhom zo dňa 08.04.2022 žiadala zvýšiť výživné na maloleté deti, nakoľko od poslednej úpravy výživného v r. 2017 došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí a to vo forme zvýšenia nákladov na ich výchovu a starostlivosť.

1.2 Pri rozhodovaní súd vychádzal z ustanovení § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 až 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), § 111 písm. c/, § 121, § 120 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

1.3 Na základe vykonaného dokazovania, predovšetkým vyhodnotením dôvodnosti a pravdivosti (preukázanie reálneho vynaloženia finančných prostriedkov) jednotlivých položiek výdavkov matky na vedenie domácnosti a nákladov na výživu a výchovu maloletých predložených matkou spolu s listinnými dôkazmi (viď č.l. 773-848 spisu) súd vyčíslil náklady potrebné na uspokojovanie potrieb maloletých detí. Z určených výdavkov na vedenie domácnosti započítal na maloletého A. sumu 126,74 eur a na maloletého A. sumu 193,74 eur. Z vyčíslených nákladov na výživu a výchovu maloletých mal za preukázané a dôvodne vynaložené u maloletého A. výdavky v sume 144,75 eur, celkove v sume 388,49 eur a u maloletého A. v sume 523,91 eur, celkove teda v sume 650,65 eur. Ďalej mal súd preukázané, že priemerný mesačný príjem matky zo zamestnania činí zaokrúhlene 885,- eur, čo spolu s rodinnými prídavkami na dve maloleté deti v sume 120,- eur mesačne činí priemerný mesačný príjem v sume 1.005,- eur. Otec predloženými listinnými dôkazmi deklaroval priemerný mesačný príjem zo zamestnania za posledný kalendárny rok v sume 293,- eur mesačne. V konaní namietal, že jeho schopnosti a možnosti mu neumožňujú nájsť si lepšie platené zamestnanie, poukazoval pritom na predložený lekársky posudok (č. l. 250 spisu), v zmysle ktorého je spôsobilý na výkon posudzovanej práce (periodická práca s rizikovými faktormi: hluk, vibrácie, chemické faktory, chlad/teplo, psychická záťaž, fyzická záťaž) s dočasným obmedzením – fyzická záťaž nad 4 hodiny denne. Vykonaným dokazovaním mal súd však preukázané, že predmetný posudok bol otcovi vydaný na základe zdravotného problému otca spočívajúceho v krútení hlavy a vysokého krvného tlaku. Otec sám na pojednávaní oznámil, že krútenie hlavy uňho už vymizlo a na vysoký krvný tlak sa cielene lieči (užíva lieky na vysoký krvný tlak a komplikácie s tým súvisiace – Nebilet, Agen a Neurol). Rovnako potvrdil, že počas jesennej a zimnej sezóny v r. 2022 vykonával popri zamestnaní aj prácu vodiča kamiónu, ktorú prácu fyzicky zvládol vykonávať a tento rok sa opätovne chystá predmetnú prácu vykonávať. Z uvedeného bolo preto podľa súdu zrejme (ako na uvedenú skutočnosť poukázal aj kolízny opatrovník na pojednávaní), že zdravotné problémy otca spočívajúce vo vysokom krvnom tlaku, ktorý je medikamentózne korigovaný nie je dôvodom na obmedzenie pracovnej spôsobilosti otca na výkon práce akéhokoľvek druhu. Iné posúdenie o znížení pracovnej spôsobilosti zo strany otca predložené nebolo. Súd v konaní vykonal aj dokazovanie ohľadne možnosti otca zamestnať sa s deklarovanými zdravotnými obmedzeniami a preverení možnosti otca na trhu práce na území Slovenskej republiky a bolo zistené, že aj s vyššie uvedenými zdravotnými obmedzeniami (obmedzenie fyzickej záťaže nad 4 hodiny denne) mal otec možnosť zamestnať sa a dosahovať mesačný príjem 816,- eur brutto, čo činí v čistom 650,- eur. Predmetnú sumu považoval za minimálnu mzdu, ktorú by bol otec schopný dosahovať, pričom vzhľadom na neexistenciu zdravotných obmedzení otec môže dosahovať omnoho vyšší príjem, čo je zrejme z predloženého zoznamu voľných pracovných miest na území Slovenskej republiky vhodných pre zamestnanca so základným vzdelaním, a teda by mohol dosahovať príjem porovnateľný s príjmom matky maloletých detí. Na základe vyššie uvedeného preto konštatoval, že otec má dobrý zdravotný stav, je v produktívnom veku a pri prieskume pracovného trhu je dostatočné množstvo voľných pracovných miest, v ktorých by sa mohol otec (s dosiahnutým najvyšším stupňom vzdelania: základné) zamestnať a to aj v mieste svojho súčasného bydliska – západné Slovensko – H. (napr. montážny pracovník – operátor v strojárnej výrobe s miestom výkonu práce Zavar s mesačným príjmom od 930,- eur brutto, montážny pracovník – H. s mesačným príjmom od 1.167,- eur brutto, montážny pracovník v I. s príjmom od 1.000,- eur brutto, operátor s miestom výkonu práce v J. s príjmom od 1.100,- eur brutto atď.). Pokiaľ ide o nepomer medzi mesačnými výdavkami otca deklarovanými na č. l. 742 spisu v sume 429,20 eur spolu s výživným a jeho mesačným príjmom spravidla (okrem mesiacov september až december) v sume 210,- eur, otec predmetný nepomer odôvodňoval tým, že výdavky presahujúce jeho mesačný príjem mu pomáha uhrádzať jeho priateľka G. H., ktorá uhrádza aj výdavky na vedenie domácnosti, ktorú spoločne užívajú, všetky dovolenky, motorové vozidlá, ktoré otec užíva a otec si zrejme (ako vyplynulo z jeho tvrdení a predloženého výpočtu mesačných výdavkov) z príjmu uhrádza len nevyhnutné výdavky na zabezpečenie vlastných základných životných potrieb (strava, lieky, cestovné do práce, ošatenie).

Otec na pojednávaní zároveň uviedol a listinne aj preukázal (viď č.l. 874 spisu), že dňa 16.08.2023 sa mu narodilo ďalšie maloleté dieťa I. B.. S poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 4239/2012 (je právom, nie povinnosťou rodiča priviesť na svet dieťa, pokiaľ tak už učiní, musí si byť vedomý všetkých dôsledkov s tým súvisiacich, teda i potreby dieťa vyživovať) súd nechal za dôvodnú námietku otca, že v dôsledku narodenia jeho ďalšieho maloletého dieťaťa sa znižujú jeho možnosti poskytovať maloletým deťom A. a A. výživné vo výške požadovanej matkou s odôvodnením, že jeho partnerka je t.č. na materskej dovolenke a nebude mu môcť finančne pomáhať v takom rozsahu, ako doteraz.

1.4 Na základe vykonaného dokazovania súd dospel jednoznačne k záveru, že otec žiadnym spôsobom nepreukázal skutočnosti, ktoré by mu objektívne bránili v pracovnom výkone, jeho pracovná schopnosť nie je znížená a v konaní zo strany otca nebola preukázaná neschopnosť plnohodnotne pracovať (predložený lekársky posudok vyhotovený len vzhľadom na deklarované ochorenie otca spočívajúce vo vysokom krvnom tlaku, ktoré je medikamentózne korigované súd nepovažoval za preukázanie zníženej pracovnej spôsobilosti otca, keďže vysoký krvný tlak je v súčasnosti bežným ochorením v ľudskej populácii a spravidla – bez pridružených komplikácií – nespôsobuje sám o sebe zníženie pracovnej spôsobilosti), pričom otec žiadne ďalšie skutočnosti, ktoré by mali byť dôvodom na zníženie jeho pracovnej spôsobilosti neuvádzal. Súd preto zdôraznil, že ak sa otec uspokojil s príjmom zo zamestnania v sume 210,- eur mesačne (sezónne počas štyroch mesiacov zvýšeným o sumu 270,- eur) nemal na to žiaden opodstatnený dôvod. Takýto spôsob zabezpečovania finančných prostriedkov nemôže byť na úkor platenia výživného pre maloleté deti. Opätovne poukázal na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou a cieľom tohto ustanovenia je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispieje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má teda povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa, až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb. Zákon zásadne nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Súdy ani nemajú povinnosť konkrétne skúmať otázku výšky životných nákladov rodiča o vyživovacej povinnosti ktorého sa koná. Preukazovanie výdavkov povinného rodiča však môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu.

1.5 Podľa súdu námietky otca teda neobstoja, z jeho strany neboli predložené dôkazy, ktoré by preukazovali, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške ako ho určil pri prvom rozhodnutí vo veci samej (zrušený odvolacím súdom), teda v sume 200,- eur na maloletého A. a v sume 120,- eur na maloletého A. (odvolací súd sa v zrušujúcom uznesení stotožnil s výškou výživného tak ako bola určená súdom prvej inštancie). Opätovným preverení výdavkov matky spojených s výchovou a výživou maloletých detí zistil, že preukázané a dôvodne vynaložené výdavky matky na maloleté deti (v čase vyhlásenia rozsudku) u maloletého A. činia 650,- eur mesačne a u maloletého A. sumu 338,49 eur mesačne. Bolo preto neakceptovateľné, aby otec nevyvíjal žiadnu snahu o zabezpečenie si adekvátneho zdroja príjmu tak, aby si mohol plnohodnotne a v dostatočnej miere plniť vyživovaciu povinnosť aj voči maloletým deťom pochádzajúcim z jeho predchádzajúceho vzťahu.

1.6 Podľa súdu matka s príjmom cca 1.000,- eur mesačne poskytuje maloletým deťom aj osobnú starostlivosť, vedie spoločnú domácnosť, obstaráva činnosti dennej potreby, maloletým varí, perie, pomáha s prípravou do školy a pod., čím si de facto plní vyživovaciu povinnosť voči maloletým v neporovnateľne vyššej miere ako otec a plní ju dobrovoľne. Poskytuje maloletým osobnú starostlivosť, ktorú možno stavať na roveň peňažného plnenia a zároveň uhrádza všetky výdavky spojené s chodom domácnosti, členmi ktorej sú aj maloleté deti.

1.7 Súd preto po dôslednom posúdení zisteného skutočného stavu veci a vyhodnotení vykonaného dokazovania so zreteľom na preukázané zárobkové možnosti a schopnosti otca, jeho výdavky a odôvodnené potreby maloletých detí s poukazom na potencialitu príjmov otca, vychádzajúc z voľných pracovných miest v mieste bydliska otca a v jeho okolí dospel k záveru, že výška výživného pre maloletého A. v sume 200,- eur a maloletého A. v sume 120,- eur, ktorá síce nebola určená zo skutočného príjmu otca, ale z príjmu, ktorý by dosiahol, ak by využil ponúkané voľné pracovné pozície je primeraná. Poznamenal, že uvedená suma pokryje len časť (ani nie polovicu) odôvodnených potrieb maloletých detí s tým, že zvyšnú časť musí naďalej pokrývať matka zo svojho príjmu.

1.8 Výrokom I. tohto rozsudku preto zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého A. zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne a na maloletého A. zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne, a to počnúc mesiacom jún 2022, tak ako matka žiadala na pojednávaní, ktorý

návrh bol v súlade s ust. § 77 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, teda nepredchádzal dňu podania návrhu na začatie konania. Splatnosť výživného určil do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Súd mal za to, že zvýšené výživné ako je uvedené vo výroku I. rozsudku je náležitým vyjadrením práva dieťaťa podieľať na životnej úrovni povinného rodiča aj s prihliadnutím na výrazný podiel matky maloletých na ich výžive s poukazom na princíp pontenciality na strane ich otca.

1.9 Keďže otec v čase rozhodovania súdu prispieval na výživu maloletého A. sumou 100,- eur a na maloletého A. sumou 110,- eur (určené výživné 90,- eur + cestovné 20,- eur) súd určil zameškané výživné za mesiace júl 2022 až september 2023 (spolu 15 mesiacov zameškaného výživného) v sume 1.500,- eur na maloletého A. (100,- eur x 15 mesiacov) a v sume 150,- eur na maloletého A. (10,- eur x 15 mesiacov), úhradu ktorého povolil otcovi v 25 mesačných splátkach vo výške 60,- eur na maloletého A. a v 15 mesačných splátkach vo výške 10,- eur na maloletého A.. Splatnosť splátok zameškaného výživného určil počnúc splatnosťou výživného na maloleté deti za mesiac október 2023, a to v deň splatnosti bežného výživného až do úplného vyrovnania zameškaného výživného pod následkom straty výhody mesačných splátok.

1.10 O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (prvostupňového ani odvolacieho), ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie otec detí zo dňa 17.10.2023, a to do výrokov I. a II. Uviedol, že súd po predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí odvolacím súdom opakovane nesprávne rozhodol pokiaľ ide o určenie výživného pre maloleté deti a ponechal výšku výživného v zmysle prvého rozhodnutia, napriek tomu, že určená výška výživného je pre neho neprimeraným rizikom.

2.1 Ďalej uviedol, že súd vykonal dokazovanie ohľadne možnosti zamestnať sa s jeho deklarovateľnými zdravotnými problémami – obmedzeniami a preverením možností jeho ako otca na trhu práce na území Slovenskej republiky a zistil, že aj so zdravotnými obmedzeniami mal možnosť sa zamestnať a dosahovať mesačný príjem 816,- eur brutto a 650,- eur netto, ale už ďalej neuvádza, že takýto príjem by dosahoval (zrejme) u zamestnávateľa Zdravotná doprava Púchov s.r.o. čo uvádza na strane 9 bod 14. napadnutého rozsudku, čím celé odôvodnenie potom vyznieva zmätočne, nakoľko ak by na strane 15 v bode 32. odôvodnenia rozsudku skonštatoval, že sa jedná o prácu v G., potom by súd musel skonštatovať aj to, že pri práci v G. by musel platiť nájom za ubytovanie minimálne 300,- eur mesačne, stravu minimálne 100,- eur mesačne a potom by jeho príjem predstavoval 250,- eur mesačne netto (podotkol, že bez ďalších nevyhnutných výdavkov) a to nepočíta výdavky spojené s dopravou do zamestnania, čím by sa dostal na nižšiu výšku príjmu v porovnaní s jeho súčasným príjmom, ktorý súd vyčíslil za posledný kalendárny rok vo výške 293,- eur mesačne.

2.2 Pokiaľ súd dôvodí, že má dobrý zdravotný stav, je v produktívnom veku a je dostatok voľných pracovných miest, v ktorých by mohol (s dosiahnutým najvyšším stupňom vzdelania – základné) zamestnať sa aj v mieste svojho súčasného bydliska, ako ďalej uvádza na západnom Slovensku v I., zase bez náležitého zdôvodnenia, pritom nepoukázal na cestu, ktorá trvá z H. do I. dve hodiny tzn. ráno o 4:45 hod. by odchádzal z H. do I., kde by pricestoval o 6:45 hod. so začiatkom pracovnej doby o 06:00 hod., čo sa nedá stihnúť, rovnako pri zamestnaní v J. cesta trvá z H. do J. 3 hodiny 7 minút, pri odchode ráno o 04:25 hod. by pricestoval do J. o 07:32 hod., pričom pracovná doba taktiež začína o 06:00 hod., pri práci v F. pri odchode z H. o 04:47 hod. by pri dvoch prestupoch v E. C. D. je príchod spojom o 06:00 hod., čím je vylúčený nástup do práce o 06:00 hod. Každá cesta do práce v miestach, na ktoré súd poukazuje je spojená s cestovaním a keďže nie je vlastníkom osobného motorového vozidla, nemá inú možnosť dostať sa do práce, len autobusovými spojmi. Podľa otca detí súd teda bez náležitého zistenia skutkového stavu len odkázal na voľné pracovné miesta bez toho, aby mal za preukázané, či je reálne možné nastúpiť do zamestnania včas a bez toho, aby mal za preukázané aké sú s cestovaním do práce do miest, na ktoré odkazuje, spojené výdavky.

2.3 Ďalej uviedol, že je pre neho absolútne nepochopiteľné až urážajúca v bode 32. napadnutého rozsudku citácia Ústavného súdu v Českej republike. Jedná sa o nález cudzieho štátu, na ktorý súd nemôže poukazovať a s odkazom na uvedený nález nezohľadnil vyživovaciu povinnosť, ktorá mu narodením syna pribudla, čo považuje za ďalšiu nielen zmätočnosť napadnutého rozsudku, ale nevyporiadanie sa so všetkým dôkazmi v konaní.

2.4 Uviedol tiež, že súd pozabudol uviesť, že okrem rodinných prídavkov je matka aj poberateľkou daňového bonusu na obidve maloleté deti. Taktiež vytkol v bode 29. napadnutého rozsudku pri výdavkoch spojených s maloletým Sebastianom zohľadnenú výšku cestovného v sume 81,47 eur a potom aj ďalší výdavok spojený so zakúpaním benzínu vo výške 30,- eur mesačne. Súd len na základe tvrdení a výsluchu maloletého syna zohľadnil výdavok označený ako vreckové vo výške 280,- eur, ktorý on považuje za nadhodnotený a neprimeraný.

2.5 Otec detí mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdil a s rozhodnutím súdu sa nemôže stotožniť, nakoľko vyznačuje aj prvky zmatečnosti, na ktoré poukazuje.

2.6 Na záver uviedol, že sa nebráni zvýšeniu výživného, ale primerane jeho príjmu. Navrhoval preto zvýšenie výživného pre každé dieťa o 20,- eur. Pokiaľ ide o zameškané výživné uviedol, že na maloleté deti platil od júna 2022 zvýšené výživné na každé dieťa o 10,- eur, teda spolu 210,- eur a potom zameškané výživné pre každé dieťa predstavuje od mesiaca jún 2022 do mesiaca október sumu 110,- eur, ktorú navrhol, aby bol zaviazaný splácať po 10,- eur mesačne na každé maloleté dieťa zvlášť.

2.7 Otec detí preto navrhol, aby odvolací súd vo výroku I. zmenil rozsudok okresného súdu tak, že sa zvyšuje vyživovacia povinnosť otca na maloletého A. zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne a na maloletého A. zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 110,- eur mesačne počnúc mesiacom jún 2022, ktoré je splatné k rukám matky detí vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred a vo výroku II. rozhodol tak, že zameškané výživné za mesiace jún 2022 až september 2023 na maloletého A. vo výške 110,- eur a na maloletého A. vo výške 110,- eur mu súd povoľuje splácať v splátkach po 10,- eur mesačne na maloletého A. a na maloletého A. po 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným až do jeho úplného zaplatenia pod následkom straty výhody splátok. Výrok III., ktorým súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, týmto odvolaním nenapáda.

3. Matka detí vo vyjadrení došlom súdu dňa 27.10.2023 uviedla, že otec detí je zamestnaný a podľa jeho tvrdenia má priemerný mesačný príjem zo zamestnania 293,- eur. Býva s priateľkou v H., kde prispieva na bývanie a stravu. Podľa jej vedomostí otec s priateľkou stavali rodinný dom, kúpil motorky a vlastní aj osobné motorové vozidlo. Poistky na auto, pohonné hmoty nie sú nevyhnuté výdavky na zabezpečenie základných životných potrieb otca a môžu byť uhradené až po tom, čo otec uhradí výživné pre svoje maloleté deti. Podľa matky detí otec nehľadá lepšie platenú prácu, pokúša sa ju nájsť len sporadicky. Napriek tomu, že tento má vedomosť o tom, že má vyživovaciu povinnosť voči svojim maloletým deťom, nezabezpečil si svoje záležitosti tak, aby mohol bezprostredne pracovať a zabezpečovať starostlivosť, a to najmä finančnú pre svoje maloleté deti, keďže sa o nich osobne nestará. Keďže prvoradým záujmom rodiča je vyživovať maloleté deti, úlohou otca bolo nájsť si akúkoľvek adekvátne lepšie platenú prácu, na základe ktorej by mohol poskytovať deťom primeranú výživu. Samotné vyčkávanie zo strany otca nemôže súd brať ako poľahčujúcu okolnosť, práve táto skutočnosť otcovi priťažuje, keďže si mohol dovoliť zostať v práci s príjmom 293,- eur také dlhé časové obdobie. Otec detí nemá žiadne zdravotné problémy, ktoré by mu bránili vo výkone povolania, je v produktívnom veku, teda môže vykonávať akúkoľvek prácu. Úlohou otca bolo hľadať takú prácu, aby dosahoval aspoň minimálnu mzdu. Minimálna mzda v r. 2023 bola stanovená vo výške 700,- eur a z takejto mzdy, ktorú otec mohol dosahovať za predpokladu, že by mal snahu vykonávať prácu je adekvátne zaplatenie výživného vo výške ako určil súd na maloleté deti. Otca nemôže ospravedlniť skutočnosť, že si nemôže nájsť prácu takú, ako by si predstavoval. Ich maloleté deti sú v takom veku, že študujú, náklady na ich výživu, výchovu a štúdium sú značne zvýšené a ona ako matka sama bez pomoci otca nedokáže ich potreby uspokojiť. Matka detí preto nesúhlasila s odvolaním otca ani s dôvodmi uvedenými v jeho odvolaní a žiadala, aby krajský súd po vykonanom dokazovaní potvrdil rozsudok okresného súdu v plnom rozsahu.

4. Matka detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 01.11.2023 mala zato, že rozsudok okresného súdu je po vecnej ako aj po právnej stránke správny a odvolanie otca je nedôvodné. Pokiaľ otec v odvolaní poukazuje na zmatečné odôvodnenie súdu (strana 3 prvý odsek odvolania ohľadne nákladov na cestovanie na iné pracovisko ako má teraz – H.) jeho tvrdenie považuje za kontroverzné, lebo aj v súčasnosti má trvalý pobyt v obci G., okres K., ale pracuje v obci H., okres D., čiže tie náklady, ktoré uvádza v odvolaní má aj teraz. K dovolávaniu sa otca na jeho zdravotné obmedzenia, k tomu považovala za potrebné uviesť, že nepredložil žiadny doklad o svojom zdravotnom obmedzení. Lekárske potvrdenie ošetrojúceho lekára o vyššom krvnom tlaku, ktoré súdu predložil uvedené zdravotné obmedzenia nezakladá. Ďalej matka detí uviedla, že nerozumie čo má otec na mysli tým, že „citácia Ústavného súdu Českej republiky je pre neho urážajúca a že sa jedná o nález cudzieho štátu“. Neostáva jej len konštatovať, že pre neznalosť právnych predpisov a predkladanie nezmyselných tvrdení sa otec mal najprv poradiť s právnikom. Podľa nej otec neustále popiera svoju povinnosť prispievať primerane na výživu svojich detí, tak ako to ustanovuje Zákon o rodine pričom výživné na maloleté deti tak ako bolo určené súdom zodpovedá potrebám maloletých a možnostiam otca. Súd prihliadal predovšetkým na zvýšenú potrebu maloletých, infláciu vyjadrujúcu kúpnu silu v r. 2017 a v r. 2022, ako aj možnosti otca predovšetkým rôzne zahraničné dovolenky (viď predložené dôkazy v súdnom spise) a tak ako to bolo konštatované a preukázané aj na pojednávaní dňa 13.09.2023. Matka detí navrhla, aby odvolací

súd podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil rozsudok ako vecne správny a zároveň si uplatnila ďalšie trovy právneho zastúpenia – vyjadrenie k odvolaniu 96,31 eur (§ 11 ods. 1 vyhlášky) a režijný paušál 12,52 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky).

5. Kolízny opatrovník detí vo vyjadrení zo dňa 03.11.2023 zastával názor, že vyživovacia povinnosť rodičov je ich zákonnou povinnosťou a obaja rodičia sú povinní užiť a sústrediť všetky svoje sily na zabezpečenie ich potrieb. Dieťa má právo podieľať na životnej úrovni svojich rodičov. On preto trvá na svojich vyjadreniach a doterajších správach a je toho názoru, že s prihliadnutím na záujem maloletých detí je potrebné potvrdiť rozsudok okresného súdu vo výroku o výživnom ako aj zameškané výživné, ktoré je primerané veku a odôvodneným potrebám maloletých detí.

6. Otec detí v replike (reakcii na vyjadrenie matky) zo dňa 27.12.2023 uviedol, že nie je pravdivé a nevie odkiaľ matka detí čerpá informácie, že spolu so svojou priateľkou stavali rodinný dom, mal kúpiť motorky a vlastní osobné motorové vozidlo. S priateľkou nikdy nestavali a nestavajú rodinný dom, nekúpil žiadne motorky a nevlastnia spoločne žiadne motorové vozidlo a on nie je vlastníkom osobného motorového vozidla. V tejto spojitosti len dodal, že on sa nevyhýba plneniu vyživovacej povinnosti, čo stále zdôrazňuje, ale na tento čas nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné, ktoré určil súd. Nechápe celkom ani tvrdenie matky, že si nemôže nájsť prácu, akú by si predstavoval. Nejde v žiadnom prípade o jeho predstavy a rozhodne nie je pravdou, že si nehľadá lepšie platenú prácu a pokúša sa podľa matky detí si ju nájsť len sporadicky. Pokiaľ by bola lepšie platená práca bez vysokej finančnej záťaže s dochádzkou a časovou dostupnosťou, bez finančnej záťaže s ubytovaním, aby sa dostal na úroveň vyššieho príjmu, rozhodne by prácu prijal. Následne otec detí dodal, že odo dňa 23.09.2023 má uzavretú dohodu o pracovnej činnosti so spoločnosťou DAZRA s.r.o. Zlatno zo dňa 23.09.2023 a od 24.09.2023 do 23.09.2024 bude vykonávať prácu vodiča nákladnej dopravy s rozsahom pracovného času 40 hodín do mesiaca, za obdobie 12-tich po sebe idúcich mesiacov, t.j. obdobie jedného kalendárneho roka s dohodnutou odmenou 6,- eur za hodinu, čím vyvracia ničím neopodstatnené tvrdenia matky detí. K vyjadreniu matky detí podanom prostredníctvom jej splnomocneného zástupcu uviedol, že na zmätočnosti odôvodnenia rozsudku pokiaľ ide citáciu Ústavného súdu Českej republiky trvá. Jedná sa už o nález cudzieho štátu a matkou poukazovanú jeho neznalosť právnych predpisov (neuviedla akých) odmieta. Podľa neho súd mal zohľadniť vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi I. B., nar. XX.XX.XXXX, čím treba mať zato, že súd tento dôkaz opomenul až ignoroval. Aké dovolenky rozpisuje matka vo vyjadrení podanom prostredníctvom jej zástupcu nevie a k zdravotnému stavu sa vyjadroval. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka detí otec detí dodal, že vzhľadom na jeho príjem, obmedzenia nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť určené výživné.

7. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362, § 359 CSP, § 7 CMP), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) s prihliadnutím na vady konania, iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch o výživnom a zameškanom výživnom zmenil (§ 388 CSP).

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý v danom prípade nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bolo posúdiť, či súd rozhodol vecne správne keď napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že mení rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/35/2017-148 zo dňa 10.11.2017, právoplatný a vykonateľný dňa 20.12.2017 v časti o úprave vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti tak, že otcovi sa zvyšuje vyživovacia povinnosť na maloletého A. B. zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne a na maloletého A. zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne, počnúc mesiacom jún 2022; takto určené výživné je splatné k rukám matky detí. Zároveň rozhodol, že zameškané výživné za mesiace júl 2022 až september 2023 na maloletého A. vo výške 1.500,- eur súd povolil otcovi F. splatiť v splátkach po 60,- eur mesačne a na maloletého A. vo výške 150,- eur v splátkach po 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným na každé dieťa zvlášť až do jeho úplného vyrovnania pod následkom straty výhody mesačných splátok počnúc splatnosťou výživného za mesiac október 2023 s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvostupňového odvolacieho konania.

9. V zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine právoplatné rozhodnutie o výživnom možno zmeniť (len) keď dôjde k zmene pomerov, a to či už na strane výživou oprávneného alebo výživou povinného, prípadne na oboch stranách. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane výživou povinného či oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Takouto zmenou môže byť napr. strata či nadobudnutie zamestnania (pričom v prípade straty zamestnania je potrebné skúmať príčiny tejto straty), dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej či zánik existujúcej vyživovacej povinnosti, zmena majetkových pomerov, zmena schopností, možností poskytovať výživné, nástup do predškolského zariadenia a následne nástup školskej dochádzky, prechod medzi jednotlivými stupňami školskej dochádzky, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti samostatne sa živiť, uzavretie manželstva a pod. Pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné porovnať okolnosti, dôležité pre určenie výživného v dobe skoršieho a nového rozhodovania.

10. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od veku, zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu obsahu jeho prípravy na jeho budúce povolanie a pod. Výživné pre dieťa totiž neslúži len na uspokojenie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (strava, ošatenie, obuv atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú však bezprostredne ovplyvňované aj schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby, ktoré nepresahujú obvyklú, základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov vyššie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkoľvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a podobne). V zmysle § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Okrem toho v zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Otec detí v odvolaní mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdil. V súvislosti so záverom súdu vychádzajúcim z potencialitou jeho príjmu v odvolacích námietkach poukazoval na to, že súd pri voľných pracovných miestach neprihliadol na pracovnú dobu v dôsledku ktorej je sťažená jeho dostupnosť z miesta bydliska a výdavky spojené s cestou do práce. Vytýkal tiež nezohľadnenie jeho ďalšej vyživovacej povinnosti k narodenému dieťaťu. Čo sa týka matky detí súd podľa neho neprihliadol na to, že táto poberá okrem rodinných prídavkov aj daňový bonus.

12. Podľa odvolacieho súdu od doby pôvodnej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/35/2017-148 zo dňa 10.11.2017 (právoplatného dňa 20.12.2017) do podania návrhu o zvýšenie výživného uplatneného matkou detí dňa 08.04.2022 uplynula doba takmer 5 rokov. Kým maloletý A. bol čase posledného súdneho rozhodnutia vo veku takmer 11 rokov, navštevoval 5. ročník základnej školy, v čase podania návrhu bol vo veku 16 rokov, navštevoval 1. ročník strednej školy v I. Maloletý A. bol vo veku 8 rokov, žiakom 1. ročníka základnej školy a ku dňu podania návrhu vo veku 12 rokov, navštevoval 6. ročník základnej školy. Už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolací súd súhlasne s okresným súdom konštatoval zmenu pomerov predovšetkým na strane maloletých detí s ohľadom na to, že sú staršie o 5 rokov, s čím súvisí ich nástup na vyšší stupeň vzdelania. S uvedenou skutočnosťou aktuálna rozhodovacia prax spája záver o zmene pomerov, ktorá zakladá aj podmienku pre zmenu/zvýšenie vyživovacej povinnosti rodiča. Taktiež závery súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o odôvodnené potreby osôb oprávnených z vyživovacej povinnosti považoval v plnom rozsahu za správne. Nestotožnil sa len so záverom súdu o možnosti, schopnosti a majetkových pomeroch otca a považoval ich za predčasné ako i skúmanie potenciality jeho príjmov a jeho životnej úrovne. Za tohto

stavu okresný súd doplnil dokazovanie a konštatoval, že otec detí môže dosahovať nielen minimálnu mzdu (650,- eur mesačne) ale aj vyšší príjem a to vzhľadom na dobrý zdravotný stav (zdravotné problémy otca spočívajúce vo vysokom krvnom tlaku nie sú dôvodom na obmedzenie pracovnej spôsobilosti na výkon práce akéhokoľvek druhu a iné posúdenie o znížení jeho pracovnej spôsobilosti otcom predložené nebolo), je v produktívnom veku (38 rokov) ako i s ohľadom na dostatočné množstvo voľných pracovných miest pri dosiahnutom stupni vzdelania (základné) a to príjem od 930,- - 1167,- eur brutto. Nevzal za dôvodnú námietku otca o pribudnutí ďalšej vyživovacej povinnosti narodením maloletého I. B., nar. XX.XX.XXXX.

13. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, celého spisového materiálu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo mal za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam. Niet polemiky o tom, že sa od posledného rozhodnutia o výživnom zvýšili výdavky spojené s výchovou detí a starostlivosťou o ne a to, nielen v dôsledku ich telesného a psychického vývinu (a s tým súvisiacich vyšších nákladov na zabezpečenie stravy, oblečenia, obuvi a pod.) ale aj v dôsledku toho, že maloletý A. navštevuje strednú školu, došlo k rozvoju jeho športovej aktivity prispievajúcej k rozvoju osobnosti a maloletý A. navštevuje II. stupeň základnej školy. Postup okresného súdu pri posudzovaní možností a schopností otca prispievať výživným vyššími sumami na maloleté deti hodnotí zhodne s okresným súdom keď vychádzal z jeho potencionálneho príjmu, za náležité a v medziach hmotno-právnej úpravy – ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Otec detí pracuje na nižší pracovný úväzok bez vážneho dôvodu. V odvolaní predchádzajúci dôvod – zdravotné problémy už nespochybňuje. Nepreukázal preto, že by mali na jeho strane existovať okolnosti takej objektívnej povahy, pre ktoré by nemohol dosahovať vyšší príjem pretože ním prezentovaný príjem prakticky pokrýva doteraz určené výživné. Za týchto okolností viazať možnosť a schopnosti otca prispievať vyšším výživným na maloleté deti k potencionálnemu príjmu, ktorý by otec mohol dosiahnuť bolo podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanej veci správne. Námietky otca detí v odvolaní hlavne ohľadom autobusových spojení a pracovnej doby zamestnávateľov ako i výdavkov spojených s cestou do práce považoval za všeobecné. Pracovná doba závisí totiž aj od dohody so zamestnávateľom s možným zabezpečením ubytovania. Možno preto konštatovať, že od posledného rozhodnutia došlo k zvýšeniu príjmu otca (zo sumy 365,- eur mesačne konštatovanej v pôvodnom rozsudku na potencionálny príjem v sume 930,- - 1167,- eur brutto). K pomerom otca detí odvolací súd poukazuje na správu ÚPSVaR Pezinok zo dňa 22.09.2020 (spis Okresného súdu Lučenec sp. zn. 17P/55/2020 týkajúci sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom), ktorý navštívil domácnosť otca na adrese H. XXX a v tejto konštatoval, že otec v uvedenom čase (v r. 2020) býval v 4-izbovom 2-poschodovom rodinnom dome + prístavbou, ktorú aktuálne realizuje, býva v podnájme s partnerkou, daný dom aj rekonštruje a realizuje prístavbu a otec pracuje ako údržbár, pracuje na dohodu, mesačný príjem 300,- + brigády 300,- eur“. Uvedené zistenia preto spochybňujú tvrdenia otca v replike zo dňa 27.12.2023 o nepravdivosti vyjadrenia matky detí. Okrem toho aj príjem otca detí z brigádnej činnosti poukazuje i na možné dôvody zníženého pracovného úväzku otca detí v konaní ako aj v súčasnej dobe pracujúceho len na základe dohody o pracovnej činnosti. Aj odvolací súd tak dospel k názoru o dôvodnosti zvýšenia výživného určeného okresným súdom na maloletého A. v sume 200,- eur mesačne a na maloletého A. v sume 120,- eur mesačne. Pokiaľ ide o maloletého A. bolo potrebné prihliadnuť na to, že je pred dovŕšením plnoletosti, navštevuje strednú školu vzdialene od miesta bydliska (v Nitre), venuje sa športu. Podľa potvrdenia (č.l. 75 spisu) je aktívnym členom Box Clubu Stavbár Nitra a je zaradený do výberu centra talentovanej mládeže. Na pojednávaní syn uviedol, že reprezentuje republiku aj v zahraničí. S ohľadom na vek detí už nie je zo strany matky potrebné poskytovať osobnú starostlivosť ako tomu bolo pri poslednom rozhodovaní (naďalej však poskytuje služby ako varenie, pranie, zabezpečuje bývanie) preto je táto povinná sa čiastočne podieľať na výžive detí. Vzhľadom na uvedené určená výška výživného i pri zohľadnení výživného, na ktorom sa má povinnosť spolupodieľať aj matka detí predstavuje táto podľa odvolacieho súdu plnenie vo výške, ktorá dokáže zabezpečiť potreby detí prospešné ich všestrannému vývoju. Časť potrieb detí je krytá aj štátnymi dávkami (rodinné prídavky) Otcom detí navrhované zvýšené výživné o 20,- eur mesačne na každé dieťa nepovažoval, aj napriek tomu, že matka detí poberá daňový bonus, za opodstatnené. Výživné pre dieťa nemá slúžiť len na uspokojovanie jeho najzákladnejších potrieb ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa spojených s jeho záujmovou činnosťou, ktorú je dôvodné podporovať.

14. Okresný súd počiatok zvýšeného výživného určil „počnúc mesiacom jún 2022“. Uvedený časový údaj odvolací súd považoval za neurčitý. Okrem toho okresný súd na pojednávaní dňa 13.09.2023

konštatoval, že matka detí v podanom návrhu žiadala zvýšiť výživné počnúc dňom podania návrhu avšak nesprávne uviedol, že to bolo od júna 2022. Uvedeným uviedol do omylu aj matku detí, ktorá s tým súhlasila. Správne však mal byť počiatok určený od podania návrhu na začatie konania t.j. od 08.04.2022 čo korešponduje zákonnému princípu vyjadrenému v § 77 ods. 1 Zákona o rodine.

15. Nesprávne právne posúdenie zo strany okresného súdu však odvolací súd vidí v tom, že neprihliadol na pribudnutie vyživovacej povinnosti otca detí v priebehu konania a to dňa 16.08.2023, ktorá je ďalšou podstatnou zmenou pomerov v konaní. Dôvody uvádzané súdom neakceptuje vzhľadom na to, že dôležitou zmenou majúcou význam pre novú úpravu výživného je aj okolnosť, že povinnému pribudla zákonná vyživovacia povinnosť k ďalšej osobe (R 14/65). Vzhľadom na to námietku otca detí v odvolaní o nezohľadnení jeho vyživovacej povinnosti považoval za dôvodnú. Z toho dôvodu od 16.08.2023 t.j. dňa kedy mu pribudla vyživovacia povinnosť zaviazal otca detí výživným na maloletého A. v sume 190,- eur mesačne a maloletého A. v sume 110,- eur mesačne.

16. S ohľadom na uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku I. zmenil tak, že otec detí je povinný prispievať na výživu maloletého A. za čas od 08.04.2022 do 15.08.2023 sumou 200,- eur mesačne a za čas od 16.08.2023 naďalej sumou 190,- eur mesačne a na výživu maloletého A. za čas od 08.04.2022 do 15.08.2023 sumou 120,- eur mesačne a za čas od 16.08.2023 sumou 110,- eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky detí. Odvolací súd na tomto mieste dodáva, že od plnoletosti syna A. (31.01.2024) sa výživné už neplatí k rukám matky, ale k rukám syna.

17. Vzhľadom na zmenu rozsudku okresného súdu vo výroku o zvýšenom výživnom došlo aj k zmene rozsudku vo výroku II. o zameškanom výživného za čas od 08.04.2022 do 30.09.2023 (do rozhodnutia okresného súdu). Odvolací súd k výpočtu zameškaného výživného u maloletého A. dospel nasledovne: za čas od 08.04.2022 do 15.08.2023 – 1.650,- eur (rozdiel medzi určeným výživným 200,- eur a naposledy rozhodnutým výživným 100,- eur = 100,- eur x 16,5 mesiacov = 1.650,- eur a za čas od 16.08.2023 do 30.09.2023 (rozdiel medzi určeným výživným 190,- eur a naposledy rozhodnutým výživným 100,- eur = 90,- eur x 1,5 mesiaca = 135,- eur. Celkove je to suma 1.785,- eur (1.650,- eur + 135,- eur). K výpočtu zameškaného výživného u maloletého A. dospel nasledovne: za čas od 08.04.2022 do 15.08.2023 – 435,- (rozdiel medzi určeným výživným 120,- eur a naposledy rozhodnutým výživným 90,- eur = 30,- eur x 16,5 mesiacov = 495,- a za čas od 16.08.2023 do 30.09.2023 (rozdiel medzi určeným výživným 110,- eur a naposledy rozhodnutým výživným 90,- eur = 20,- eur x 1,5 mesiaca = 30,- eur. Celkove je to suma 525,- eur (495,- eur + 30,- eur). Aj okresným súdom bolo zistené, že otec detí prispieval na maloletého A. na základe dohody rodičov (viď návrh matky detí) výživným v sume 110,- eur (bežné výživné 90,- eur + cestovné 20,- eur). Za čas od 08.04.2022 do 30.09.2023 t.j. za 18 mesiacov tak bola z jeho strany zaplatená suma 360,- eur (18 x 20,- eur = 360,- eur), ktorú preto odpočítal z celkového dlhu v sume 525,- eur a rozdiel tak predstavuje sumu 165,- eur. Zameškané výživné na maloletého A. uložil otcovi detí splácať v splátkach po 60,- eur mesačne a na maloletého A. v splátkach po 10,- eur mesačne tak, aby v primeranej dobe bolo zabezpečené splatenie dlhu a neboli ohrozené práva žiadneho z účastníkov spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok, t.j. v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky sa stane celý nedoplatok splatným naraz.

18. Týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/35/2017-148 zo dňa 10.11.2017 v časti o úprave výživného.

19. O nároku na náhradu trov konania (prvoinštančných aj odvolacích) rozhodol odvolací súd vzhľadom na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie nanovo a to podľa § 2 ods. 1 CMP a § 396 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. Podľa § 52, § 58 CMP rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Nevidel dôvod na použitie výnimky podľa ust. § 55 CSP týkajúcej sa toho, že uvedené je s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Pokiaľ matka detí žiadala priznať trovy odvolacieho konania z titulu právneho zastupovania advokátom odvolací súd jej ich nepriznal nakoľko nebolo ňou (jej splnomocneným zástupcom – advokátom) odôvodnené v tom, prečo v danom prípade možno ňou nárok na náhradu trov konania spravodlivo požadovať.

20. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 1, 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).
Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).
Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).
Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).